

FONDSRÅDET

Bestyrelsen for
Comendo A/S
Sydvestvej 21
2600 Glostrup

Dato 11. april 2011

Ref. jje

J.nr. 2010-0021136

Afgørelse vedrørende årsrapporten for 2008/09 for Comendo A/S, CVR-nr. 26 68 56 21

Indledning

Fondbrådet har gennemført en regnskabskontrol¹ af årsrapporten for 2008/09 for Comendo A/S og har den 11. april 2011 truffet afgørelse² i sagen. Kontrollen har, for så vidt angår punkterne 1-3 og 9, også omfattet årsrapporten for 2007/08.

Idet Fondbrådets kontrol vedrørende årsrapporterne for 2007/08 og 2008/09 ikke blev afsluttet inden offentliggørelsen af virksomhedens årsrapport for 2009/10, har Fondbrådet tillige fulgt op på, om de konstaterede fejl i årsrapporterne 2007/08 og 2008/09 går igen i virksomhedens årsrapport for 2009/10.

Virksomheden har omlagt regnskabsåret til 1. januar – 31. december med omlægningsperiode 1. juli – 31. december 2010. Årsrapporten for denne periode er offentliggjort den 31. marts 2011, og Fondbrådet har taget til efterretning, at de ved regnskabskontrollen konstaterede fejl efterfølgende er rettet heri (som korrektion af fejl vedrørende tidligere år).

Årsrapporten for 2008/09, der er offentliggjort den 14. oktober 2009 i henhold til værdipapirhandelslovens § 27, stk. 7, og omfatter års- og koncernregnskabet, er aflagt efter IFRS. Revisionspåtegningen er udarbejdet af Horwath Revisorerne, Statsautoriseret Revisionsinteressentskab. Påtegningen er uden forbehold eller supplerende oplysninger.

Sekretariat:
ERHVERVS- OG
SELSKABSSTYRELSEN
Kampmannsgade 1
1780 København V

Tlf 33 30 77 00
Fax 33 30 77 99
CVR-nr 10 15 08 17
eogs@eogs.dk
www.eogs.dk

ØKONOMI- OG
ERHVERVS MINISTERIET

¹ Fondbrådet skal for udstedere af værdipapirer, der er optaget til notering eller handel på en fondsbørs eller autoriseret markedsplads, kontrollere, at reglerne for finansiell information i årsregnskabsloven samt forordningen om anvendelse af internationale regnskabsstandarder er overholdt, jf. Europa-parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1606/2002 af 19. juli 2002 og værdipapirhandelslovens § 83, stk. 2.

² Jf. værdipapirhandelslovens § 83, stk. 2, 3. pkt., og årsregnskabslovens § 159 a, stk. 1.

Afgørelse

Fondbrådet træffer med henvisning til årsregnskabslovens § 159 a, stk. 5 og 6, sammenholdt med § 161, følgende afgørelse vedrørende Comendo A/S:

Fondbrådet påtaler, at ³:

1. Virksomheden ikke har indregnet overtagelsen af Netmore A/S som to selvstændige transaktioner med overtagelsestidspunktet som det tidspunkt, hvor virksomheden faktisk opnår bestemte indflydelse, jf. IFRS 3, afsnit 25. Indtægter og omkostninger fra Netmore A/S skal indregnes i koncernen fra overtagelsestidspunktet, jf. IFRS 3, afsnit 38.
2. Virksomheden ikke har målt de overtagne aktiver, forpligtelser og eventualforpligtelser til dagsværdi på overtagelsestidspunktet, jf. IFRS 3, afsnit 36. De identificerede aktiver og forpligtelser skal indregnes, hvis de opfylder definitionen på henholdsvis aktiver, forpligtelser og eventual forpligtelser og kan måles pålideligt, jf. IFRS 3, afsnit 37.
3. Virksomheden har ikke foretaget værdiforringelsestests af goodwill i overensstemmelse med retningslinjerne i IAS 36. Endvidere har virksomheden ikke givet følsomhedsoplysninger, når nytteværdien har været tæt på den regnskabsmæssige værdi, jf. IAS 36, afsnit 134 (f). Virksomheden har heller ikke givet korrekte oplysninger om anvendte forudsætninger ved værdiforringelsestesten, jf. IAS 36, afsnit 134 (d).
4. Virksomheden har vist ikke-likvide transaktioner i pengestrømsopgørelsen, hvilket ikke er i overensstemmelse med IAS 7, afsnit 43, sammenholdt med IAS 7, afsnit 44 (a). Virksomheden skulle endvidere have oplyst om den likviditetsmæssige virkning ved opkøb af virksomheder, jf. IAS 7, afsnit 39 og 40⁴.
5. Virksomheden ikke har vist en reserve for valutakursændringer opstået som følge af omregning af dattervirksomheder med anden funktionel valuta end DKK som en særskilt post under egenkapitalen, jf. IAS 21, afsnit 39 (c) og 41⁵.

³ Afgørelsen er baseret på de på regnskabstidspunktet gældende standarder, idet virksomheden ikke har oplyst at have førtidsimplementeret ændrede standarder. Se nærmere herom i sagsfremstillingen vedrørende de enkelte punkter, hvor dette er relevant.

⁴ Forholdet er rettet i årsrapporten for 2009/10 – dog uden rettelse af sammenligningstal.

⁵ Forholdet er rettet i årsrapporten for 2009/10 – dog uden rettelse af primosaldi.

6. Virksomheden i årsrapporten for 2008/09 ikke har oplyst fyldestgørende om den beløbsmæssige størrelse af transaktioner med nærtstående parter, jf. IAS 24, afsnit 17 og 18⁶.
7. Virksomheden i årsrapporten for 2008/09 ikke har givet oplysninger om implementerede nye/ændrede standarder, jf. IAS 8, afsnit 28, og vedtagne men endnu ikke implementerede standarder, jf. IAS 8, afsnit 30.
8. Virksomheden i årsrapporten for 2008/09 ikke har givet oplysninger om forfaldstidspunkter for huslejeforpligtelser for operationel leasing, jf. IAS 17, afsnit 35.
9. Virksomheden i årsrapporten for 2008/09 har undladt at give oplysninger om den anvendte regnskabspraksis ved køb af minoritetsandele i dattervirksomheder, jf. IAS 1, afsnit 108.

Vurdering af væsentlighed

Fondbrådet har foretaget en vurdering af, om de fravigelser, virksomheden har lavet fra reglerne, kan betragtes som uvæsentlige.

Vurderingen er lavet efter retningslinjerne i Fondbrådets notat af 17. december 2008 om generelle overvejelser og afvejninger ved vurdering af væsentlighed i forbindelse med regnskabskontrol. Notatet kan findes på Fondbrådets hjemmeside.

Fondbrådet er af den opfattelse, at udgangspunktet er, at en virksomhed skal overholde alle krav i IFRS. Et krav kan dog fraviges, hvis fravigelsen er uvæsentlig for regnskabsbrugeren, og virksomheden kan sandsynliggøre dette.

I denne sag har virksomheden ikke anført, at nogen af ovenstående forhold er uvæsentlige fravigelser fra reglerne.

Derfor er det heller ikke sandsynliggjort, at fravigelserne ikke har betydning for regnskabsbrugerne.

Baseret på en samlet vurdering er det Fondbrådets opfattelse, at ovenstående fravigelser ikke kan anses som uvæsentlige. De indebærer derfor en overtrædelse af IFRS.

⁶ Forholdet er rettet i årsrapporten for 2009/10 – dog uden rettelse af sammenligningstal.

Øvrige forhold: Køb af minoritetsandele i dattervirksomheder og overførelse af beløb fra overkurs ved emission til overført resultat

Fondbrådet har vurderet virksomhedens regnskabsmæssige behandling af køb af minoritetsandele i dattervirksomheder. Fondbrådet har på dette område taget virksomhedens oplysninger til efterretning.

Fondbrådet har desuden vurderet virksomhedens behandling af beløb fra overkurs ved emission. Fondbrådet er af den opfattelse, at overkurs ved emission kan overføres til posten ”overført resultat”, så længe denne overførsel er tilladt efter selskabsretten. IFRS regulerer hvilke oplysninger, der skal gives under egenkapitalen, mens selskabsretten regulerer reservernes anvendelse. Fondbrådet har derfor ikke fundet anledning til at kritisere virksomhedens præsentation af beløb fra overkurs ved emission.

Begrundelse

Fondbrådet har behandlet følgende problemstillinger:

1. Indregningstidspunkt for overtagelser af virksomheder
2. Identifikation og måling af overtagne aktiver på tidspunktet, hvor Comendo A/S opnår bestemmende indflydelse
3. Værdiforringelsestests og følsomhedsoplysninger
4. Præsentation af ikke-likvide transaktioner i pengestrømsopgørelsen samt oplysninger om den likviditetsmæssige virkning ved opkøb af virksomheder
5. Præsentation af valutakursændringer vedrørende udenlandske virksomheder
6. Oplysninger om den beløbsmæssige størrelse af transaktioner med nærtstående parter
7. Oplysninger om implementerede nye/ændrede standarder og vedtagne men endnu ikke implementerede standarder
8. Oplysninger om huslejeoplygelser
9. Køb af minoritetsandele i dattervirksomheder
10. Præsentation af reserve for overkurs

Ad 1. Indregningstidspunkt for overtagelser af virksomheder

Virksomheden har i årsrapporten for 2007/08 indregnet Netmore A/S som en 100 % ejet dattervirksomhed. Erhvervelsen af de sidste 40 % skete først ved closing⁷ den 24. september 2008, hvorfor virksomhedens ejerandel af Netmore A/S kun var 60 % pr. 30. juni 2008.

⁷ Ved closing/closing-dagen forstås datoen, hvor handlen blev endeligt lukket.

Overtagelsestidspunktet er det tidspunkt, hvor virksomheden faktisk opnår bestemmende indflydelse på Netmore A/S, jf. IFRS 3, afsnit 25. Kontrollen opnås senest den 15. februar 2008, hvorfor overtagelsesbalance skal udarbejdes pr. denne dato, jf. IFRS 3, afsnit 36, og resultat fra Netmore A/S skal indregnes i koncernen fra denne dato, jf. IFRS 3, afsnit 38. Hvis faktisk bestemmende indflydelse er opnået tidligere, skal overtagelsesbalance og resultatet fra Netmore A/S indregnes fra denne tidligere dato. Idet den betingede aktieoverdragelsesaftale er indgået den 21. december 2007, kan overtagelsestidspunktet ikke ligge tidligere end den 21. december 2007, jf. IFRS 3, afsnit 25.

Ad 2. Identifikation og måling af overtagne aktiver på tidspunktet, hvor Comendo A/S opnår bestemmende indflydelse

Virksomheden har i overtagelsesbalancen vedrørende købet af Netmore A/S indregnet en post benævnt ”kundefkontrakter m.v.” til kr. 160 mio. På tidspunktet, hvor virksomheden opnåede faktisk bestemmende indflydelse (mellem 21. december 2007 og 15. februar 2008), er der kun indgået kontrakter for kr. 20,8 mio. Det er Fondsrådets opfattelse, at alene værdien af indgåede kontrakter kan indgå i posten ”kundefkontrakter m.v.”. Kundefkontrakter kan derfor maksimalt udgøre kr. 20,8 mio. pr. 30. juni 2008.

Fondsrådet har i denne forbindelse vurderet, at virksomheden ikke har underbygget, at der kan indregnes et beløb som ”kunderelationer”, da virksomheden ikke har sandsynliggjort, at dette beløb kan måles pålideligt.

Virksomhedens køb af de sidste 40 % af aktierne i Netmore A/S er behandlet i punkt 9.

Ad 3. Værdiforringelsestests og følsomhedsoplysninger

Virksomheden har i årsrapporterne for 2007/08 og 2008/09 oplyst andre forudsætninger for de udførte værdiforringelsestests end de, der reelt er benyttet. Kravet om oplysninger om anvendte forudsætninger følger af IAS 36, afsnit 134 (d).

Virksomheden har endvidere ikke udarbejdet de foretagne værdiforringelsestests pr. 30. juni 2008 og 30. juni 2009 i overensstemmelse med retningslinjerne i IAS 36. Virksomheden har således indregnet historiske resultater og forventede synergieffekter. Ved udarbejdelsen af værdiforringelsestesten pr. 30. juni 2009 tager virksomheden heller ikke hensyn til ændring i pengebindinger.

Virksomheden har endvidere ikke som krævet oplyst om følsomheder ved de i værdiforringelsestestene benyttede variabler. Virksomheden skal udarbejde værdiforringelsestest i overensstemmelse med bestemmelserne i IAS 36, og oplyse om følsomheder hvis nytteværdien ligger tæt på den regnskabsmæssige værdi. Endvidere skal virksomheden oplyse om de faktisk benyttede forudsætninger for værdiforringelsestestene.

Ad 4. Præsentation af ikke-likvide transaktioner i pengestrømsopgørelsen samt oplysninger om den likviditetsmæssige virkning ved opkøb af virksomheder

Virksomheden har i pengestrømsopgørelsen i strid med IAS 7, afsnit 43, sammenholdt med IAS 7, afsnit 44 (a), indregnet ikke-likvide transaktioner vedrørende finansiel leasing. Virksomheden har endvidere i strid med IAS 7, afsnit 39 og 40, undladt at præsentere den likviditetsmæssige virkning ved opkøb af virksomheder i pengestrømsopgørelsen.

Ad 5. Præsentation af valutakursændringer vedrørende udenlandske virksomheder

Virksomheden har i strid med IAS 21, afsnit 39 (c) og 41, ikke præsenteret en reserve for valutakursforskelle under egenkapitalen. Reserven udgøres af forskelsbeløbet ved omregning fra dattervirksomhedernes funktionelle valuta til præsentationsvalutaen.

Ad 6. Oplysninger om den beløbsmæssige størrelse af transaktioner med nærtstående parter

Det fremgår af virksomhedens årsrapport, at et bestyrelsesmedlem har faktureret koncernen for advokatydelse, men det fakturerede beløb er ikke oplyst. Endvidere fremgår det af årsrapporten, at modervirksomheden har haft transaktioner med dattervirksomheder. Udover mellemværender og forrentning heraf er der ikke givet oplysninger om transaktionerne.

Der er således ikke givet tilstrækkelige oplysninger om transaktioner med nærtstående parter, jf. IAS 24, afsnit 17 og 18.

Ad 7. Oplysninger om implementerede nye/ændrede standarder og vedtagne men endnu ikke implementerede standarder

Virksomheden har i strid med IAS 8, afsnit 28 og afsnit 30 undladt at oplyse om implementerede nye/ændrede standarder og om vedtagne men endnu ikke implementerede standarder.

Ad 8. Oplysninger om huslejeforpligtelser

Virksomheden har på side 57 i årsrapporten for 2008/09 givet oplysninger omkring uopsigelige lejekontrakter, men virksomheden mangler at give oplysninger om i hvilke perioder, huslejebetalingerne forfalder, jf. IAS 17, afsnit 35.

Lejekontrakterne anses som operationelle leasingkontrakter.

Ad 9. Køb af minoritetsandele i dattervirksomheder

Fondbrådet har vurderet virksomhedens regnskabsmæssige behandling af køb af minoritetsandele i dattervirksomheder.

Området var ikke specifikt reguleret af IFRS for det regnskabsår, hvor købet fandt sted. Virksomheden har således skulle vælge en regnskabspraksis ud fra hierarkiet i IAS 8, afsnit 10-12.

Ved anvendelsen af hierarkiet, kan virksomheden inddrage anerkendt regnskabslitteratur, som tager udgangspunkt i IFRS og disses begrebsramme.

Der er i regnskabslitteraturen beskrevet forskellige metoder til regnskabsmæssigt at behandle køb af en minoritetspost. Virksomheden har benyttet en af de i regnskabslitteraturen beskrevne metoder, og denne metode synes ikke at være i strid med hverken enkeltbestemmelser eller IFRS' begrebsramme. Det er derfor Fondbrådets vurdering, at virksomhedens valg af regnskabspraksis for dette forhold ikke kan tilsidesættes, dog skal virksomheden oplyse om den valgte regnskabspraksis. Det er især vigtigt, at virksomheden giver fyldestgørende oplysninger om den anvendte regnskabspraksis, når virksomheden ved anvendelse af hierarkiet i IAS 8, tager udgangspunkt i anerkendt regnskabslitteratur for at fastlægge en regnskabspraksis.

Fondbrådet skal i øvrigt bemærke, at den regnskabsmæssige behandling af køb af minoritetsandele i dattervirksomheder er fastlagt i den nugældende IAS 27. Forholdet er således nu underlagt en specifik regulering.

Ad 10. Præsentation af reserve for overkurs

Det fremgår af virksomhedens egenkapitalopgørelse, at virksomheden overfører overkursbeløb ved emissioner til posten "Overført resultat". Fondbrådet er af den opfattelse, at overkurs ved emission kan overføres til posten "overført resultat", så længe denne overførsel er tilladt efter selskabsretten. IFRS regulerer hvilke oplysninger, der skal gives under egenkapitalen, mens selskabsretten regulerer reservernes anvendelse.

Fondbrådet har derfor ikke fundet anledning til at kritisere virksomhedens præsentation af beløb fra overkurs ved emission.

Klagevejledning

Afgørelsen kan indbringes for Erhvervsankenævnet, Kampmannsgade 1, Postboks 2000, 1790 København V, senest 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt virksomheden.⁸

Afgørelsen er sendt som almindelig og anbefalet post.

Med venlig hilsen
På Fondbrådets vegne

Jesper Jespersen
Fuldmægtig
Tlf. direkte 33 30 74 07
E-post jje@eogs.dk

⁸ Jf. årsregnskabslovens § 163, stk. 3, jf. værdipapirhandelslovens § 88, stk. 1.

Sagsfremstilling

Sagsforløb

14. oktober 2009	Offentliggørelse af årsrapporten for Comendo A/S for 2008/09 på Finanstilsynets hjemmeside
28. april 2010	Erhvervs- og Selskabsstyrelsen ⁹ sender 1. høringsbrev til Comendo A/S
1. juni 2010	Comendo A/S sender svar på Erhvervs- og Selskabsstyrelsens brev af 28. april 2010
8. juli 2010	Erhvervs- og Selskabsstyrelsen sender 2. høringsbrev til Comendo A/S med supplerende spørgsmål
10. september 2010	Comendo A/S sender svar på Erhvervs- og Selskabsstyrelsens brev af 8. juli 2010
27. oktober 2010	Erhvervs- og Selskabsstyrelsen anmoder revisionsvirksomheden Ernst & Young om assistance
22. november 2010	Erhvervs- og Selskabsstyrelsen sender brev til Comendo A/S omkring styrelsens anmodning om ekstern assistance fra Ernst & Young samt anmodning om yderligere oplysninger
25. november 2010	Comendo A/S sender de yderligere oplysninger til Ernst & Young
7. december 2010	Afholdelse af møde mellem Erhvervs- og Selskabsstyrelsens, Ernst & Young, Comendo A/S, Horwath Revisorerne (tidligere revisorer for Comendo) og PwC (nyvalgte revisorer for Comendo A/S)
10. december 2010	Comendo sender yderligere oplysninger, som blev efterspurgt af Ernst & Young på mødet den 7. december 2010

⁹ Som sekretariat for Fondsrådet.

20. januar 2011	Ernst & Young sender endelig rapport til Erhvervs- og Selskabsstyrelsen
1. marts 2011	Erhvervs- og Selskabsstyrelsen partshører Comendo A/S om udkast til afgørelse
14. marts 2011	Møde mellem Erhvervs- og Selskabsstyrelsen, PwC og Comendo A/S
29. marts 2011	Comendo A/S sender svar på Erhvervs- og Selskabsstyrelsens udkast til afgørelse

Ernst & Young Godkendt Revisionspartnerselskab, har på vegne af Fondsrådet bistået med undersøgelsen. Erhvervs- og Selskabsstyrelsen har anmodet Ernst & Young om at indhente oplysninger og vurdere disse med henblik på at udarbejde en redegørelse om, hvorvidt:

1. Virksomheden har indregnet og målt transaktionerne omkring købet af aktierne i Netmore A/S og Cura Digital A/S i overensstemmelse med bestemmelserne om indregning og måling efter IFRS.
2. Virksomheden har foretaget værdiforringelsestests pr. 30. juni 2008 og pr. 30. juni 2009 af kundekontrakter og goodwill i overensstemmelse med bestemmelserne i IFRS.

Resultatet af Ernst & Young's arbejde er udmøntet i en redegørelse af 20. januar 2011.

Gennemgang af afgørelsens punkter

Nedenfor er følgende punkter gennemgået:

1. Indregningstidspunkt for overtagelser af virksomheder
2. Identifikation og måling af overtagne aktiver på tidspunktet, hvor Comendo A/S opnår bestemmende indflydelse
3. Værdiforringelsestests og følsomhedsoplysninger
4. Præsentation af ikke-likvide transaktioner i pengestrømsopgørelsen samt oplysninger om den likviditetsmæssige virkning ved opkøb af virksomheder
5. Præsentation af valutakursændringer vedrørende udenlandske virksomheder
6. Oplysninger om den beløbsmæssige størrelse af transaktioner med nærtstående parter
7. Oplysninger om implementerede nye/ændrede standarder og vedtagne men endnu ikke implementerede standarder

8. Oplysninger om huslejeforpligtelser
9. Køb af minoritetsandel i dattervirksomheder
10. Præsentation af reserve for overkurs

For overskuelighedens skyld er punkterne behandlet efter følgende opbygning (f.s.v.a. punkterne 1-3 samt 9):

- A. Faktiske forhold
- B. Ernst & Young's kommentarer
- C. Virksomhedens kommentarer
- D. Retligt grundlag
- E. Vurdering

F.s.v.a. punkterne 4-8 og 10 er punkterne behandlet efter følgende opbygning:

- A. Faktiske forhold
- B. Virksomhedens kommentarer
- C. Retligt grundlag
- D. Vurdering

Ad 1. Indregningstidspunkt for overtagelser af virksomheder

Forholdet vedrører indregningstidspunktet ved køb af aktier i en virksomhed af flere omgange.

A. Faktiske forhold

Den 21. december 2007 er der indgået en betinget aktieoverdragelsesaftale, hvorefter Comendo A/S køber af 60 % af aktierne i Netmore A/S. I denne aftale er sælgerne tillagt en ubetinget salgsret vedrørende de resterende 40 % af aktierne i Netmore A/S. Det er præciseret, at sælgerne ikke er forpligtet til at sælge. Det er endvidere angivet, at salgsretten kan udnyttes af sælgerne i perioden 1. – 30. april 2010.

Den 15. februar 2008 udsender Comendo A/S en fondsbørsmeddelelse, hvoraf det fremgår, at den betingede aftale om køb af 60 % af aktierne i Netmore A/S for kr. 27,5 mio. er gennemført (closing).

Den 9. juli 2008 er der indgået en betinget aktieoverdragelsesaftale mellem Comendo A/S og sælgerne omkring de resterende 40 % af aktierne. Aftalen er betinget af, at sælgerne opnår og modtager tilladelse til skattefri aktieombytning fra SKAT, at Comendo A/S har udstedt prospekt, der er godkendt af OMX Nordic Exchange Copenhagen A/S og Finanstilsynet, samt at aktierne noteres på OMX. Endvidere er aftalen fra

Comendo's side betinget af, at der er udarbejdet en vurderingsberetning.

Det fremgår af side 48 i virksomhedens årsrapport for 2007/08, at virksomheden pr. 30. juni 2008 har en ejerandel af Netmore A/S på 60 %. Af side 66 i samme årsrapport fremgår det, at Netmore A/S er medtaget som en 100 % ejet dattervirksomhed.

Af fondsbørsmeddelelse nr. 73 af 10. juli 2008 fremgår det, at Comendo A/S den 9. juli 2008 erhvervede de resterende 40 % af aktierne i Netmore A/S.

Af fondsbørsmeddelelse nr. 77 af 24. september 2008 fremgår det, at Comendo's køb af de resterende 40 % af aktierne i Netmore A/S for kr. 140 mio. blev endeligt lukket den 24. september 2008.

B. Ernst & Young's kommentarer

Det er Ernst & Young's vurdering, at erhvervelsen af aktieposterne på 60 % og 40 % er to separate transaktioner regnskabsmæssigt og skal behandles hver for sig, da de to erhvervelser er forhandlet uafhængigt af hinanden med betydelig tidsmæssig afstand.

Endvidere er det Ernst & Young's opfattelse, at kontrol opnås senest på closing-dagen den 15. februar 2008. Kontrollen kan dog være opnået tidligere i perioden 21. december 2007 til 15. februar 2008. Det er samtidig Ernst & Young's opfattelse, at kontrollen ikke kan foreligge den 1. november 2007, som vurderet af selskabet, idet den betingede aftale ikke er indgået på dette tidspunkt.

Endelig er det Ernst & Young's opfattelse, at indregning af de sidste 40 % ikke kan ske pr. 30. juni 2008, da betinget aftale herom først er indgået den 9. juli 2008. Hertil kommer, at de betingede forhold i aftalen har substans og ikke kan anses for opfyldt før den 24. september 2008.

C. Virksomhedens kommentarer

Virksomheden har i sin redegørelse af 1. juni 2010 anført, at Comendo A/S ved købet af de 60 % af aktierne i Netmore A/S havde forpligtet sig til at købe samtlige aktier. Købesummen for erhvervelsen af de resterende 40 % af Netmore A/S blev indregnet i balancen pr. 30. juni 2008, som følge af en ubetinget købspligt til aktierne og som følge af, at de endelige forhandlinger med sælgerne af Netmore A/S blev afsluttet i juni 2008. Købssummen blev først handlet endeligt på plads ultimo regnskabsåret 2007/08, og aktieoverdragelsesaftalen blev underskrevet primo juli 2008 samtidig med offentliggørelsen af fondsbørsmeddelelsen.

På mødet den 7. december 2010 bekræftede virksomheden, at den havde anset købet af Netmore A/S for at være én transaktion.

Virksomheden har på mødet den 14. marts 2011 og i brev af 29. marts 2011 meddelt, at den er enig i at indregne overtagelsen af Netmore A/S ved købet af de 60 % af aktierne den 15. februar 2008, og at købet af de resterende 40 % er sket i det efterfølgende regnskabsår (den 24. september 2008).

D. Retligt grundlag

Det fremgår af IFRS 3¹⁰, afsnit 25, at:

”Overtagelsestidspunktet er det tidspunkt, hvor den overtagende virksomhed faktisk opnår bestemmende indflydelse på den overtagne virksomhed. Hvis dette opnås ved en enkelt transaktion, falder transaktionstidspunktet sammen med overtagelsestidspunktet. En virksomhedssammenslutning kan imidlertid omfatte mere end én transaktion, eksempelvis når den foretages i flere faser ved successive aktiekøb. Når dette er tilfældet:

- (a) er kostprisen for sammenslutningen lig med den samlede kostpris for de enkelte transaktioner, og*
- (b) transaktionstidspunktet er tidspunktet for hver transaktion (dvs. det tidspunkt, hvor hver enkelt investering indregnes i den overtagende virksomheds årsregnskab), mens overtagelsestidspunktet er det tidspunkt, hvor den overtagende virksomhed opnår bestemmende indflydelse på den overtagne virksomhed.”*

Det fremgår af IFRS 3, afsnit 36, at:

“Den overtagende virksomhed skal på overtagelsestidspunktet allokere kostprisen for en virksomhedssammenslutning ved at indregne de af den overtagne virksomheds identificerbare aktiver, forpligtelser og eventualforpligtelser, som opfylder indregningskriterierne i afsnit 37, til dagsværdi på dette tidspunkt, med undtagelse af anlægsaktiver (eller afståelsesgrupper), som er klassificeret som besiddelse med henblik på salg i overensstem-

¹⁰ EU godkendte i juni 2009 en revideret udgave af IFRS 3. Den reviderede udgave er gældende for årsregnskaber med regnskabsperiode begyndende den 1. juli 2009 eller senere. Da standarden ikke er oplyst førtidsimplementeret i årsrapporterne for 2007/2008 og 2008/09 for Comendo A/S finder den reviderede standard ikke anvendelse. Afgørelsen er derfor baseret på IFRS 3 (2004).

melse med IFRS 5 Anlægsaktiver, som besiddes med henblik på salg og ophørte aktiviteter. Disse skal indregnes til dagsværdi med fradrag af salgsomkostninger. En eventuel forskel mellem kostprisen for virksomhedssammenslutningen og den overtagne virksomheds andel af nettodagsværdien af de overtagne identificerbare aktiver, forpligtelser og eventualforpligtelser, som er indregnet på denne måde, skal regnskabsmæssigt behandles i overensstemmelse med afsnit 51-57.”

Det fremgår af IFRS 3, afsnit 38, at:

”Den overtagende virksomheds resultatopgørelse skal indarbejde den overtagne virksomheds resultat efter overtagelsestidspunktet ved at medtage den overtagne virksomheds indtægter og omkostninger på basis af kostprisen for virksomhedssammenslutningen for den overtagende virksomhed. Eksempelvis skal afskrivninger, der er medtaget efter overtagelsestidspunktet i den overtagende virksomheds resultatopgørelse, og som er tilknyttet den overtagne virksomheds afskrivningsberettigede aktiver, baseres på dagsværdien af disse afskrivningsberettigede aktiver på overtagelsestidspunktet, dvs. deres kostpris for den overtagende virksomhed.”

E. Vurdering

Baseret på de oplyste forhold er det Fondsrådets vurdering, at overdragelsen af aktierne i Netmore A/S er foregået som to separate transaktioner, der er forhandlet uafhængigt af hinanden med betydelig tidsmæssig afstand.

Fondsrådet forudsætter i den forbindelse, at aftalen der blev indgået den 21. december 2007, ikke var så fordelagtig for sælgerne, at sælgerne under alle omstændigheder ville benytte deres salgsret.

Overtagelsestidspunktet er det tidspunkt, hvor Comendo A/S opnåede faktisk bestemmende indflydelse over Netmore A/S. Dette skete senest ved closing den 15. februar 2008, hvorfor overtagelsesbalance skal udarbejdes pr. denne dato, jf. IFRS 3, afsnit 36. Indtægter og omkostninger fra Netmore A/S skal indregnes i koncernens resultatopgørelse fra denne dato, jf. IFRS 3, afsnit 38. Hvis faktisk bestemmende indflydelse er opnået tidligere, skal overdragelsesbalance og resultat fra Netmore A/S indregnes fra denne tidligere dato, dog ikke tidligere end tidspunktet for indgåelsen af den betingede aktieoverdragelsesaftale den 21. december 2007, jf. IFRS 3, afsnit 25.

Erhvervelsen af de resterende 40 % af kapitalandelene i Netmore A/S skal indregnes på transaktionstidspunktet, hvilket Fondsrådet på baggrund af de oplyste forhold vurderer til at være den 24. september 2008, hvor der er closing.

Ad 2. Identifikation og måling af overtagne aktiver på tidspunktet hvor Comendo A/S opnår bestemmende indflydelse

Forholdet vedrører hvilke aktiver og forpligtelser, der kan indregnes i overtagelsesbalancen i forbindelse med, at Comendo A/S opnår kontrol over Netmore A/S. Forholdet skal ses i sammenhæng med punkt 10 nedenfor om køb af minoritetsandel i dattervirksomheder.

A. Faktiske forhold

Det fremgår af redegørelsen fra Ernst & Young, at virksomheden har udarbejdet en overtagelsesbalance med nedenstående værdier:

	Mio. kr.
Kundekontrakter m.v.	160,0
Goodwill	48,8
Udskudt skat	-40,0
Øvrige aktiver og forpligtelser	-1,0
Kostpris	167,8

Kundekontrakter m.v. kan specificeres således:

	Mio. kr.
Endelige kontrakter	20,8
Bekræftede kontrakter	22,1
Forventede kontrakter på navngivne kunder og projekter	77,1
Forventede nye kontrakter for eksisterende kunder	40,0
Samlet værdi af kundekontrakter m.v.	160,0

I endelige kontrakter indgår kun de kontrakter, der rent faktisk er indgået inden den 15. februar 2008. Bekræftede kontrakter er kontrakter, som endnu ikke foreligger i underskreven stand, men hvor forhandlingerne er inde i en afsluttende fase.

B. Ernst & Young's kommentarer

Det er Ernst & Young's vurdering, at virksomheden ved at benytte aktivbetegnelsen "Kundekontrakter mv." signalerer til regnskabslæser, at værdierne knytter sig til et aftalegrundlag med en kunde i form af en kontrakt eller lignende. Der er imidlertid for en stor del af den indreg-

nede værdis vedkommende tale om forventninger til indgåelse af fremtidige kontrakter.

Det er endvidere Ernst & Young's vurdering, at en del af værdien kan indregnes som værdi af kunderelationer eller lignende, såfremt et tilstrækkeligt grundlag for dette eksisterer. Dette fordrer, at der eksempelvis findes erfaringsdata for hvor stor andel af kontraktspipeline, som resulterer i endelige kontrakter. Ernst & Young er ikke blevet bekendt med, at sådanne erfaringsdata har været benyttet og bemærker, at Netmore A/S alene har eksisteret i kort tid.

Endelig er det Ernst & Young's opfattelse, at indregningen af de forventede kundekontrakter ikke er sket på et tilstrækkeligt pålideligt grundlag, og der derfor kun kan indregnes de endelige kontrakter til en værdi af kr. 20,8 mio.

C. Virksomhedens kommentarer

Virksomheden har på mødet den 14. marts 2011 og i brev af 29. marts 2011 meddelt, at den er enig i, at det kun er de endeligt indgåede kontrakter, der kan indregnes pr. 30. juni 2008.

D. Retligt grundlag

Det fremgår af IFRS 3¹¹, afsnit 36, at:

”Den overtagende virksomhed skal på overtagelsestidspunktet allokere kostprisen for en virksomhedssammenslutning ved at indregne de af den overtagne virksomheds identificerbare aktiver, forpligtelser og eventualforpligtelser, som opfylder indregningskriterierne i afsnit 37, til dagsværdi på dette tidspunkt, med undtagelse af anlægsaktiver (eller afståelsesgrupper), som er klassificeret som besiddelse med henblik på salg i overensstemmelse med IFRS 5 Anlægsaktiver, som besiddes med henblik på salg og ophørte aktiviteter....”

Det fremgår af IFRS 3, afsnit 37, bl.a. at:

¹¹ EU godkendte i juni 2009 en revideret udgave af IFRS 3. Den reviderede udgave er gældende for årsregnskaber med regnskabsperiode begyndende den 1. juli 2009 eller senere. Da standarden ikke er oplyst førtidsimplementeret i årsrapporterne for 2007/2008 og 2008/09 for Comendo A/S finder den reviderede standard ikke anvendelse. Afgørelsen er derfor baseret på IFRS 3 (2004).

”Den overtagende virksomhed skal udelukkende foretage separat indregning af den overtagne virksomheds identificerbare aktiver, forpligtelser og eventualforpligtelser på overtagelsestidspunktet, hvis de på dette tidspunkt opfylder følgende kriterier:

...

(c) i tilfælde af et immaterielt aktiv eller en eventualforpligtelse, kan dagsværdien måles pålideligt.”

E. Vurdering

Baseret på de oplyste forhold er det Fondsrådets vurdering, at virksomheden kun kan indregne endeligt indgåede kundekontrakter som ”kundekontrakter m.v.”. Dette skyldes, at benævnelsen ”kundekontrakter m.v.” signalerer til regnskabsbrugeren, at værdierne knytter sig til et aftalegrundlag med en kunde i form af en kontrakt eller lignende.

Størstedelen af posten ”kundekontrakter m.v.” knytter sig derimod til forventninger til indgåelse af fremtidige kontrakter og kan derfor ikke klassificeres som ”kundekontrakter m.v.”

Fondsrådet har vurderet, at købet af aktierne i Netmore A/S er foretaget i to transaktioner, 60 % i regnskabsåret 2007/08 og 40 % i regnskabsåret 2008/09.

Virksomheden har indregnet kundekontrakter m.v. til kr. 160 mio., mens Fondsrådet alene finder, at der kan indregnes kundekontrakter for kr. 20,8 mio. pr. 30. juni 2008. Vedrørende behandlingen af købet af de resterende 40 % af aktierne i regnskabsåret 2008/09 henvises til punkt 10.

Det er Fondsrådets vurdering, at virksomheden skal identificere alle immaterielle anlægsaktiver (og andre aktiver, forpligtelser og eventualforpligtelser) ved virksomhedsovertagelsen og indregne disse, hvis dagsværdien kan opgøres pålideligt, jf. IFRS 3, afsnit 36 og 37.

I denne forbindelse er det dog Fondsrådets vurdering, at en eventuel værdi af generelle kunderelationer (herunder relation til kunder, hvor der pågår kontraktforhandlinger) ikke kan indregnes, da Netmore A/S kun har eksisteret i lidt mere end 1,5 år før den overtages af Comendo A/S (Netmore A/S blev stiftet 12. juni 2006), samt da virksomheden ikke har godtgjort at have erfaringsdata, der kan understøtte en eventuel værdi af kunderelationer.

Hvis der ikke kan identificeres øvrige aktiver, forpligtelser eller eventuel forpligtelser, der kan måles pålideligt, skal et eventuelt restbeløb indregnes som goodwill.

Ad 3. Værdiforringelsestests og følsomhedsoplysninger

Forholdet vedrører de af virksomheden udarbejdede værdiforringelsestests for regnskabsårene 2007/08 og 2008/09 samt virksomhedens manglende oplysninger omkring følsomheder ved udarbejdelse af værdiforringelsestests. Dette punkt skal ses i sammenhæng med punkterne 1 - 2, der i væsentlig grad påvirker størrelsen af de indregnede kontrakter og goodwill.

A. Faktiske forhold

Det fremgår af afsnittet om immaterielle aktiver på side 49 i årsrapporten for 2008/09, at genindvindingsværdien for goodwill er baseret på nytteværdien, som er fastlagt ved anvendelse af forventede nettopengestrømme på basis af budgetter for årene 2009/10 – 2013/14 (5 år) og en diskonteringsfaktor før skat på 8 %. Vækstraten for årene efter 2013/14 er skønnet til 3 %.

I årsrapporten for 2007/2008 er det oplyst, at der blev anvendt en diskonteringsfaktor på 10 % før skat og en vækstrate på 2 % for perioden efter 2012/2013.

Der er ikke i virksomhedens årsrapporter givet følsomhedsoplysninger omkring rimelige sandsynlige ændringer af de primære forudsætninger, der ligger til grund for opgørelse af genindvindingsværdien og som vil kunne medføre, at den regnskabsmæssige værdi overstiger genindvindingsværdien.

B. Ernst & Young's kommentarer

Nedskrivningstest pr. 30. juni 2008

Ernst & Young har konstateret, at virksomheden for 2007/08 har baseret værdiforringelsestesten på en diskonteringsfaktor på 16 % efter skat, en budgetperiode på 5 år samt en uendelig terminalperiode med en årlig vækstrate på 1 %.

Ifølge Ernst & Young har virksomheden ved udarbejdelsen af værdiforringelsestesten pr. 30. juni 2008 medtaget et realiseret resultat for perioden 1. januar – 30. juni 2008 i de forventede pengestrømme, uanset at historiske resultater og pengestrømme ikke skal indgå i nedskrivningstesten.

Ligeledes bemærker Ernst & Young, at virksomheden har indregnet forventede synergieffekter ved at sammenslutte drifts- og administrations-

omkostninger begyndende fra 1. januar 2010. Disse synergieffekter indgår også i beregningen af terminalværdien.

Ved værdiforringelsestesten har virksomheden forudsat en uendelig terminalperiode. Det er Ernst & Youngs opfattelse, at en værdiforringelsestest baseret på uendelige pengestrømme ikke er en realistisk forudsætning, når der henses til karakteren af virksomhedens aktivitet, der er teknologibaseret og med få og store kundeforhold.

Endelig noterer Ernst & Young, at det kun er en lille del af pengestrømmene, der er baseret på indgåede kontrakter. Den største del af pengestrømmene kan henføres til forventede nye kontrakter.

Nedskrivningstest pr. 30. juni 2009

Ernst & Young har konstateret, at der for 2008/09 er benyttet en diskonteringsfaktor på 8 % før skat, en budgetperiode på 5 år samt en terminalperiode på 10 år med en årlig vækstrate på 3 %.

Terminalperiodens længde er ikke oplyst i årsrapporten og Ernst & Young vurderer, at en terminalperiode på 10 år er en ret lang tidshorisont, idet virksomhedens aktivitet består af få kundeforhold, og driften er afhængig af etablering af nye kundeforhold, mens selve leverancerne foretages af underleverandører.

Den af virksomheden foretagne værdiforringelsestest tager ifølge Ernst & Young ikke hensyn til ændringer i pengebindinger i arbejdskapitalen.

Ernst & Young bemærker, at virksomheden har forudsat, at der ikke skal foretages investeringer i de kommende 15 år. Dette er som følge af virksomhedens karakter efter Ernst & Youngs vurdering ikke realistisk og ikke sammenhængende med en forudsætning om en markant forøgelse af aktivitetsomfanget.

Endelig finder Ernst & Young, at der burde være præsenteret følsomhedsberegninger, da nytteværdien ligger tæt på den regnskabsmæssige værdi.

C. Virksomhedens kommentarer

Virksomheden anfører i redegørelsen af 1. juni 2010, at det er ledelsens vurdering, at nytteværdien ligger tæt på den regnskabsmæssige værdi af goodwill pr. 30. juni 2009, og den oplyser, at der fremadrettet vil blive givet følsomhedsoplysninger.

Virksomheden har på mødet den 14. marts 2011 og i brev af 29. marts 2011 tilkendegivet, at der knytter sig større usikkerhed til de forventede pengestrømme, hvorfor virksomheden vil indarbejde denne usikkerhed i pengestrømmene. Virksomheden vil anvende en diskonteringsfaktor på 11 % i stedet for 8 %, da denne bedre afspejler investorernes afkastkrav.

Endvidere vil virksomheden benytte en vækstrate på 2 % i terminalperioden, og terminalperioden vil være uendelig.

D. Retligt grundlag

Det fremgår af IAS 36, afsnit 33, at:

”Ved måling af nytteværdi skal virksomheden:

- (a) basere pengestrømsprognoser på rimelige og dokumenterbare forudsætninger, som repræsenterer ledelsens bedste skøn over de økonomiske forhold, som vil foreligge over aktivets resterende brugstid. Ekstern dokumentation tillægges mest vægt.*
- (b) basere pengestrømsprognoser på de af ledelsen senest godkendte budgetter/fremskrivninger, men ikke på skønnede fremtidige pengestrømme til eller fra virksomheden, som forventes at hidrøre fra fremtidige omstruktureringer eller fra forbedring eller øgning af aktivets ydeevne. Prognoser baseret på disse budgetter/fremskrivninger skal højst dække en 5-årig periode, medmindre en længere periode kan begrundes.*
- (c) foretage skøn over pengestrømsprognoser ud over den periode, som dækkes af de seneste budgetter/fremskrivninger, ved ekstrapolation af prognoserne baseret på budgetter/fremskrivninger ved anvendelse af en stabil eller faldende vækstrate for efterfølgende år, medmindre en stigende vækstrate kan begrundes. Denne vækstrate må ikke overstige den gennemsnitlige langsigtede vækstrate for de produkter, brancher eller land(e), som virksomhedens aktiviteter dækker, eller for det marked, hvor aktivet anvendes, medmindre en højere rate kan begrundes.”*

Der fremgår af IAS 36, afsnit 44, at:

”Fremtidige pengestrømme skal skønnes for aktivet i dets aktuelle stand. Skøn over fremtidige pengestrømme skal

ikke omfatte skønnede fremtidige pengestrømme til eller fra virksomheden, som forventes at hidrøre fra:

- (a) en fremtidig omstrukturering, som virksomheden endnu ikke har forpligtet sig til, eller*
- (b) forbedring eller øgning af aktivets ydeevne.”*

Det fremgår af IAS 36, afsnit 45, at:

”Idet fremtidige pengestrømme skønnes for aktivet i dets aktuelle stand, afspejler nytteværdien ikke:

- (a) fremtidige pengestrømme fra virksomheden eller tilknyttede omkostningsbesparelser (eksempelvis reduktioner af personaleomkostninger) eller fordele, som forventes at hidrøre fra en fremtidige omstrukturering, som virksomheden endnu ikke har forpligtet sig til, eller*
- (b) fremtidige pengestrømme fra virksomheden, som vil forbedre eller øge aktivets ydeevne, eller de tilknyttede pengestrømme til virksomheden, som forventes at hidrøre fra sådanne pengestrømme fra virksomheden.”*

Det fremgår af IAS 36, afsnit 49, bl.a. at:

”Skøn over fremtidige pengestrømme omfatter de fremtidige pengestrømme fra virksomheden, som er nødvendige for at opretholde det niveau af økonomiske fordele, som aktivet i dets aktuelle stand forventes at medføre”

Det fremgår af IAS 36, afsnit 134 (d), at der skal gives nedenstående oplysninger, hvis genindvindingsværdien er baseret på nytteværdien:

- ”(i) en beskrivelse af hver primær forudsætning, som ledelsen har lagt til grund for pengestrømsprognoser for den periode, der er omfattet af de seneste budgetter/fremskrivninger. Primære forudsætninger er de forudsætninger, som enhedens (gruppen af enheders) genindvindingsværdi er mest følsom over for*
- (ii) en beskrivelse af ledelsens metode til opgørelse af den eller de værdier, som er tildelt hver primær forudsætning, uanset om denne eller disse værdier afspejler tidligere erfaringer eller, hvis dette er relevant, er i overensstemmelse med eksterne in-*

- formationer og, hvis dette ikke er tilfældet, hvordan og hvorfor de afviger fra tidligere erfaringer eller eksterne informationer*
- (iii) *den periode, for hvilken ledelsen har udarbejdet pengestrømsprognoser på grundlag af budgetter/fremskrivninger, som er godkendt af ledelsen og, når der er anvendt en periode på mere end fem år for en pengestrømsfrembringende enhed (gruppe af enheder), en forklaring på, hvorfor det er berettiget at anvende denne længere periode*
 - (iv) *den vækstrate, der er lagt til grund for ekstrapolation af pengestrømsprognoser ud over den periode, der er omfattet af de seneste budgetter/fremskrivninger, og begrundelsen for at anvende en vækstrate, der overstiger den gennemsnitlige langsigtede vækstrate for de produkter, brancher eller det eller de lande, som virksomhedens aktiviteter dækker, eller for det marked, som enheden (gruppen af enheder) er bestemt for*
 - (v) *den eller de diskonteringsratser, der er anvendt ved pengestrømsprognoserne”*

Det fremgår af IAS 36, afsnit 134 (f), at der skal gives følgende oplysninger:

“hvis en rimeligt sandsynlig ændring i en primær forudsætning, som ledelsen har lagt til grund ved opgørelsen af enhedens (gruppen af enheders) genindvindingsværdi, ville forårsage, at enhedens (gruppen af enheders) regnskabsmæssige værdi ville overstige genindvindingsværdien:

- (i) *det beløb, hvormed enhedens (gruppen af enheders) genindvindingsværdi overstiger den regnskabsmæssige værdi*
- (ii) *den værdi, der er tildelt den primære forudsætning*
- (iii) *det beløb, hvormed den værdi, der er tildelt den primære forudsætning, skal ændres efter indarbejdelse af eventuelle følgevirkninger af ændringen på de andre variabler, som anvendes til måling af genindvindingsværdi, for at enhedens (gruppen af enheders) genindvindingsværdi kommer til at svare til den regnskabsmæssige værdi.”*

E. Vurdering

Ifølge IAS 36, afsnit 134 (d) skal der oplyses om de forudsætninger, der er lagt til grund for de foretagne værdiforringelsestests. I henhold til redegørelsen fra Ernst & Young er de foretagne værdiforringelsestests udarbejdet på baggrund af andre forudsætninger end dem, der er oplyst i virksomhedens årsrapport for 2007/08 og 2008/09.

	2007/08		2008/09	
	Oplyst	Benyttet	Oplyst	Benyttet
Diskonteringsfaktor	10% f. skat	16% e. skat	8% f. skat	8% f. skat
Terminalperiode	Ej oplyst	Uendelig	Ej oplyst	10 år
Vækstfaktor i terminalperioden	2%	1%	3%	3%

Det er Fondsrådets vurdering, at der skal gives præcise oplysninger om de forudsætninger, der er benyttet ved de foretagne værdiforringelsestests, jf. IAS 36, afsnit 134 (d).

Det er endvidere Fondsrådets vurdering, at virksomheden skal give de oplysninger omkring følsomheder ved en sandsynlig ændring i de primære forudsætninger, der er lagt til grund ved de foretagne værdiforringelsestests, hvis den beregnede genindvindingsværdi ligger tæt på den regnskabsmæssige værdi, jf. IAS 36, afsnit 134 (f).

Vedrørende værdiforringelsestest pr. 30. juni 2008

I henhold til redegørelsen fra Ernst & Young har virksomheden ved udarbejdelsen af værdiforringelsestesten pr. 30. juni 2008 medtaget et realiseret resultat for perioden 1. januar – 30. juni 2008 i de forventede pengestrømme. Det er Fondsrådets vurdering, at i henhold til IAS 36, afsnit 33, skal værdiforringelsestesten foretages på baggrund af forventede pengestrømme. Hverken historiske resultater eller historiske pengestrømme må indgå i værdiforringelsestesten.

Ligeledes har virksomheden i henhold til redegørelsen fra Ernst & Young indregnet synergieffekter ved at sammenslutte drifts- og administrationsomkostninger begyndende fra 1. januar 2010. Disse synergieffekter indgår også i beregningen af terminalværdien. Det er Fondsrådets vurdering, at ifølge IAS 36, afsnit 44 og 45, kan sådanne synergieffekter ikke indgå ved beregningen af pengestrømme til brug for værdiforringelsestesten.

Ved værdiforringelsestesten har virksomheden forudsat en uendelig terminalperiode. Det er Ernst & Youngs opfattelse, at en værdiforringelsestest baseret på uendelige pengestrømme, ikke er en realistisk forudsætning, idet virksomhedens aktivitet består af få kundeforhold, og driften er

afhængig af etablering af nye kundeføtaler mens leverance foretages af underleverandører.

Fonðsrådet er opmærksom på, at virksomheden som følge af henvendelsen fra Fonðsrådet's sekretariat har ændret købsprisfordelingen væsentligt, hvilket påvirker Fonðsrådet's afgørelse på dette punkt. Det er nu ikke længere kontrakterne (med begrænset levetid), der er den væsentlige post i den pengestrømsgenererende enhed men derimod goodwill. Goodwill har en ubestemt levetid, hvorfor det er Fonðsrådet's vurdering, at terminalperioden således også er ubestemmelig. Fonðsrådet skal dog i den forbindelse henvise til IAS 36, afsnit 33, hvoraf det fremgår, at pengestrømsprognoserne skal baseres på rimelige og dokumenterbare forudsætninger.

Værdiforringelsestest pr. 30. juni 2009

I henhold til redegørelsen fra Ernst & Young indgår der en terminalperiode på 10 år ved beregningen af nytteverdien. Dette er ikke oplyst i årsrapporten. Endvidere vurderer Ernst & Young, at en terminalperiode på 10 år er en for lang tidshorisont, idet virksomhedens aktivitet består af få kundeforhold, og driften er afhængig af etablering af nye kundeføtaler mens leverance foretages af underleverandører.

Fonðsrådet henviser til vurderingen ovenfor og til IAS 36, afsnit 33. Det bemærkes, at også for 2009 er aktivsammensætningen ændret, således at det nu primært er goodwill, som er erhvervet ved virksomhedssammenlutningerne. Dette får også betydning for vurderingen af terminalperioden.

Den af virksomheden foretagne værdiforringelsestest tager ifølge redegørelsen fra Ernst & Young ikke hensyn til ændringer i pengebindinger i arbejdskapitalen. Det er Fonðsrådet's vurdering, at måling af nytteverdien skal baseres på pengestrømsprognoser, hvorfor ændring i pengebindinger skal medtages ved fastlæggelse af de fremtidige pengestrømme, jf. IAS 36, afsnit 33.

I henhold til redegørelsen fra Ernst & Young indgår der ikke i den foretagne værdiforringelsestest pengestrømme fra virksomheden til afholdelse af investeringer over den 15-årige tidshorisont. Dette er som følge af virksomhedens karakter efter Ernst & Youngs opfattelse ikke realistisk og ikke sammenhængende med en forudsætning om en markant forøgelse af aktivitetsomfanget. Fonðsrådet er enig heri. Ifølge IAS 36, afsnit 49, skal skønnet over de fremtidige pengestrømme omfatte de pengestrømme fra virksomheden, der er nødvendige for at opretholde det niveau af øko-

nomiske fordele, som den pengestrømsfrembringende enhed i dens aktuelle stand forventes at medføre.

Ad 4. Præsentation af ikke-likvide transaktioner i pengestrømsopgørelsen samt oplysninger om den likviditetsmæssige virkning ved opkøb af virksomheder

Forholdet vedrører indregningen af ikke-likvide transaktioner i pengestrømsopgørelsen samt manglende præsentation af den likviditetsmæssige indvirkning ved opkøb af virksomheder.

A. Faktiske forhold

Pengestrømsopgørelsen indeholder en linje benævnt ”forøgelse af/(afdrag på) leasinggæld”.

Pengestrømme vedrørende køb af virksomheder fremgår ikke af pengestrømsopgørelsen i en særskilt linje. Virksomheden har givet oplysninger omkring likviditetseffekten af virksomhedsopkøb, men beløbet fremgår ikke af pengestrømsopgørelsen.

B. Virksomhedens kommentarer

Virksomheden har i redegørelsen af 1. juni 2010 redegjort for, at ikke-kontante transaktioner som eksempelvis finansiel leasing ikke er ”nettet ud”, hvorfor linjen ”forøgelse af/(afdrag på) leasinggæld” indeholder ikke-kontante transaktioner.

Virksomheden har i redegørelsen af 1. juni 2010 tillige oplyst, at den havde oplyst om den likviditetsmæssige effekt ved køb af virksomheder i note 21 til årsrapporten. Ledelsen har efterfølgende konstateret, at likviditetseffekten ved køb af virksomheder skal fremgå som en særskilt post under investeringsaktiviteten i pengestrømsopgørelsen.

Virksomheden har i brev af 29. marts 2011 tilkendegivet, at den vil tilrette dette forhold.

C. Retligt grundlag

Det fremgår af IAS 7, afsnit 39, at:

“De samlede pengestrømme fra overtagelse og afhændelse af datervirksomheder og andre forretningsenheder skal præsenteres separat og klassificeres som investeringsaktivitet.”

Det fremgår af IAS 7, afsnit 40, at:

”For henholdsvis regnskabsårets samlede overtagelser og afhændelser af dattervirksomheder og andre forretningsenheder skal virksomheden oplyse følgende:

- (a) samlet købs- eller afhændelsespris,*
- (b) andelen af købs- eller afhændelsespris betalt i form af likvider,*
- (c) likvider i de overtagne eller afhændede dattervirksomheder eller forretningsenheder og*
- (d) andre aktiver og forpligtelser end likvider i overtagne eller afhændede dattervirksomheder eller forretningsenheder, specificeret i hovedgrupper.”*

Det fremgår af IAS 7, afsnit 43, at:

“Investerings- og finansieringstransaktioner, der ikke kræver anvendelse af likvider, må ikke indregnes i pengestrømsopgørelsen. Sådanne transaktioner skal oplyses andetsteds i årsregnskabet på en sådan måde, at alle relevante oplysninger om disse investerings- og finansieringsaktiviteter fremkommer.”

Det fremgår af IAS 7, afsnit 44 (a), at:

” Mange investerings- og finansieringsaktiviteter har ikke en direkte virkning på de aktuelle pengestrømme, selv om de påvirker virksomhedens kapital- og aktivstruktur. Udeholdelse af ikke-likvide transaktioner fra pengestrømsopgørelsen er i overensstemmelse med formålet med pengestrømsopgørelsen, da sådanne poster ikke medfører pengestrømme i det aktuelle regnskabsår. Ikke-likvide transaktioner omfatter eksempelvis:

- (a) anskaffelse af aktiver enten ved påtagelse af direkte forbundne forpligtelser eller ved en finansiel leasingkontrakt,...*

D. Vurdering

Det er Fondsrådets vurdering, at en virksomhed ikke må indregne ikke-likvide transaktioner, som optagelse af finansiel leasing gæld i forbindelse med finansiel leasing af aktiver, i pengestrømsopgørelsen, jf. IAS 7, afsnit 43 og 44 (a). Virksomheden har således fejlagtigt indregnet anskaffelsen af leasingaktivet og forøgelsen af leasinggælden i pengestrømsopgørelsen.

Det er endvidere Fondbådets vurdering, at en virksomhed skal præsenterede de samlede pengestrømme fra overtagelser af dattervirksomheder i pengestrømsopgørelsen som investeringsaktivitet, jf. IAS 7, afsnit 39 og 40.

Ad 5. Præsentation af valutakursændringer vedrørende udenlandske virksomheder

Forholdet vedrører manglende indregning af reserve for valutaomregning.

A. Faktiske forhold

Det fremgår af virksomhedens anvendte regnskabspraksis på side 24 i årsrapporten, at for virksomheder, der indgår i koncernregnskabet og som har anden funktionel valuta end DKK, omregnes resultatopgørelsesposterne til transaktionsdagens kurs, og balanceposterne omregnes til balancedagens valutakurser. Kursforskelle, opstået ved omregning af disse virksomheders egenkapital ved årets begyndelse til balancedagens valutakurser samt ved omregning af resultatopgørelsesposterne fra transaktionsdagens kurs til balancedagens valutakurser, indregnes direkte i egenkapitalen under en særskilt reserve for valutakurser.

Af virksomhedens årsrapport fremgår der imidlertid ingen reserve for valutakursændringer i egenkapitalen.

B. Virksomhedens kommentarer

Virksomheden har i redegørelsen af 1. juni 2010 redegjort for, at den funktionelle valuta i den norske virksomhed er NOK og i den svenske virksomhed SEK.

Virksomheden har i redegørelsen af 1. juni 2010 tillige redegjort for, at der ved præsentationen af egenkapitalen fejlagtigt ikke er medtaget en reserve for valutakursreguleringer.

Virksomheden har i brev af 29. marts 2011 tilkendegivet, at den vil tilrette dette forhold.

C. Retligt grundlag

Det fremgår af IAS 21¹², afsnit 39, at:

¹² EU godkendte i juni 2009 en revideret udgave af IAS 27, der medførte ændringer i IAS 21. Disse ændringer er gældende for årsregnskaber med regnskabsperiode begyndende den 1. juli 2009 eller senere. Da standarden ikke er oplyst førtidsimplementeret

”Resultaterne og den finansielle stilling for en virksomhed, hvis funktionelle valuta ikke er en hyperinflationsøkonomis valuta, skal omregnes til en anden præsentrationsvaluta ved anvendelse af følgende procedurer:

- (a) aktiver og forpligtelser i balancen for hvert præsenteret regnskabsår (herunder også sammenligningstal) skal omregnes til kursen på den pågældende balancedag,*
- (b) indtægter og omkostninger i resultatopgørelsen for hvert præsenteret regnskabsår (herunder også sammenligningstal) skal omregnes til kurserne på transaktionsdagene, og*
- (c) alle deraf følgende valutakursforskelle skal indregnes som et separat element af egenkapitalen.”*

Det fremgår af IAS 21, afsnit 41, at de akkumulerede valutakursforskelle skal præsenteres som en separat del af egenkapitalen.

D. Vurdering

Det er Fondsrådets vurdering, at virksomheden skal følge den af virksomheden beskrevne regnskabspraksis og præsentere en reserve for valutakursforskelle under egenkapitalen, jf. IAS 21, afsnit 39 og 41.

Ad 6. Oplysninger om den beløbsmæssige størrelse af transaktioner med nærtstående parter

Forholdet vedrører manglende oplysninger om transaktioner med koncernens og modervirksomhedens nærtstående parter.

A. Faktiske forhold

Det fremgår af årsrapporten, at et medlem af bestyrelsen har faktureret koncernen for advokatytelser, men det fakturerede beløb er ikke oplyst.

Det fremgår af oplysningerne om transaktioner med nærtstående parter, at modervirksomheden har haft transaktioner med dattervirksomheder. Udover mellemværende og forrentning heraf er der ikke givet oplysninger om de beløbsmæssige størrelser.

B. Virksomhedens kommentarer

Virksomheden har i redegørelsen af 1. juni 2010 medgivet, at der i årsrapporten ikke i fuldt omfang er givet de krævede oplysninger om transaktioner med nærtstående parter.

i årsrapporterne for 2007/2008 og 2008/09 for Comendo A/S finder den reviderede standard ikke anvendelse. Afgørelsen er derfor baseret på IAS 21 (2003).

C. Retligt grundlag

Det fremgår af IAS 24¹³, afsnit 17, at:

”Hvis transaktioner har fundet sted mellem nærtstående parter, skal virksomheden oplyse om arten af forholdet mellem de nærtstående parter og give de informationer om transaktioner og mellemværender, der er nødvendige for en forståelse af forholdets mulige påvirkning af årsregnskabet. Disse oplysningskrav ligger ud over kravene i afsnit 16 om oplysning om godtgørelse til nøglepersoner i ledelsen. Oplysningerne skal som minimum omfatte:

- (a) *transaktionernes beløbsmæssige størrelse,*
- (b) *den beløbsmæssige størrelse af mellemværender og:*
 - (i) *betingelserne for disse, herunder om de er pantsikrede, samt arten af det vederlag, der skal ydes som indfrielse, og*
 - (ii) *beskrivelse af afgivne eller modtagne garantier,*
- (c) *hensatte forpligtelser til dubiøse tilgodehavender i forhold til den beløbsmæssige størrelse af mellemværenderne, og*
- (d) *den i regnskabsåret indregnede omkostning til forventede tab på tilgodehavender eller dubiøse tilgodehavender fra nærtstående parter.”*

Det fremgår af IAS 24, afsnit 18, at:

”De oplysninger, der kræves i afsnit 17, skal gives separat for hver af følgende kategorier:

- (a) *modervirksomheden,*
- (b) *virksomheder med fælles bestemmende indflydelse eller betydelig indflydelse på virksomheden,*
- (c) *dattervirksomheder,*
- (d) *associerede virksomheder,*

¹³ EU godkendte i juli 2010 en revideret udgave af IAS 24. Den reviderede udgave er gældende for årsregnskaber med regnskabsperiode begyndende den 1. januar 2011 eller senere. Da standarden ikke er oplyst førtidsimplementeret i årsrapporterne for 2007/2008 og 2008/09 for Comendo A/S finder den reviderede standard ikke anvendelse. Afgørelsen er derfor baseret på IAS 24 (2003).

- (e) *joint ventures med virksomheden som venturedeltager,*
- (f) *nøglepersoner i virksomhedens eller modervirksomhedens ledelse og*
- (g) *andre nærtstående parter”*

D. Vurdering

Det er Fondsrådets vurdering, at der skal gives oplysninger om de beløbsmæssige størrelser af transaktioner med nærtstående parter, jf. IAS 24, afsnit 17, herunder om advokatydelse, leveret af et medlem af bestyrelsen.

Det er endvidere Fondsrådets vurdering, at der i årsregnskabet skal gives oplysninger om alle transaktioner med dattervirksomheder og associerede virksomheder, jf. IAS 24, afsnit 17 og 18.

Ad 7. Oplysninger om implementerede nye/ændrede standarder og vedtagne men endnu ikke implementerede standarder

Forholdet vedrører virksomhedens forpligtelse til at oplyse om, hvilke nye regnskabsstandarder og fortolkninger der er implementeret i årsrapporten samt om eventuelle vedtagne standarder og fortolkninger, der endnu ikke er trådt i kraft og derfor ikke implementeret i årsrapporten.

A. Faktiske forhold

Virksomheden har ikke beskrevet, hvilke standarder og fortolkninger der er trådt i kraft og implementeret for regnskabsperioden 1. juli 2008 – 30. juni 2009. Virksomheden har heller ikke beskrevet, hvilke vedtagne standarder og fortolkninger der endnu ikke er trådt i kraft, men som vil træde i kraft for det kommende regnskabsår samt deres indvirkning på fremtidige regnskaber.

B. Virksomhedens kommentarer

Virksomheden har i redegørelsen af 1. juni 2010 oplyst, at alle nye/ændrede standarder gældende for regnskabsåret 2008/09 er implementeret, og ingen af standarderne har påvirket indregning og måling og den anvendte regnskabspraksis er uændret i forhold til sidste år. Virksomheden har tillige oplyst, at der ikke er sket ændring på resultat pr. aktie og udvandet resultat pr. aktie. Det er virksomhedens vurdering, at der i henhold til IAS 8, afsnit 28, kun kræves omtale af implementerede nye/ændrede standarder, såfremt implementeringen påvirker det aktuelle eller et tidligere regnskabsår, hvorfor oplysning herom er udeladt.

Det er endvidere virksomhedens vurdering, at ved aflæggelsen af årsrapporten for 2008/09 ville ikke-implementerede nye/ændrede standarder ligeledes ikke påvirke det aktuelle regnskabsår eller tidligere regnskabsår. Virksomheden er enig i, at ikke-implementerede nye/ændrede standarder skal oplyses i anvendt regnskabspraksis.

Virksomheden har i brev af 29. marts 2011 tilkendegivet, at den vil tilrette dette forhold.

C. Retligt grundlag

Det fremgår af IAS 8, afsnit 28, at:

”Når førstegangsanvendelse af en IFRS enten påvirker det aktuelle regnskabsår eller et tidligere regnskabsår, eller ville påvirke et aktuelt eller tidligere regnskabsår, bortset fra, at det er praktisk umuligt at opgøre den beløbsmæssige størrelse af reguleringen eller kan påvirke fremtidige regnskabsår, skal virksomheden oplyse:

- (a) *navnet på IFRS'en,*
- (b) *at ændringen i anvendt regnskabspraksis er foretaget i overensstemmelse med overgangsbestemmelserne, hvor dette er relevant,*
- (c) *arten af ændringen i anvendt regnskabspraksis,*
- (d) *en beskrivelse af overgangsbestemmelserne, hvor dette er relevant,*
- (e) *overgangsbestemmelser, som kan påvirke fremtidige regnskabsår, hvor dette er relevant,*
- (f) *for det aktuelle regnskabsår og for hvert af de præsenterede tidligere regnskabsår, i det omfang det er praktisk muligt, den beløbsmæssige størrelse af reguleringen:*
 - (i) *for hver af årsregnskabets poster, som påvirkes af korrektionen, og*
 - (ii) *for indtjening og udvandet indtjening pr. aktie, hvis IAS 33 Indtjening pr. aktie finder anvendelse på virksomheden,*
- (g) *den beløbsmæssige størrelse af reguleringen for regnskabsår, som ligger forud for de præsenterede regnskabsår, i det omfang det er praktisk muligt, og*

- (h) *såfremt anvendelse med tilbagevirkende kraft som krævet i afsnit 19(a) eller (b) er praktisk umulig for et bestemt tidligere regnskabsår eller for regnskabsår, som ligger forud for de præsenterede regnskabsår, skal virksomheden oplyse om de omstændigheder, der førte til dette forhold, samt give en beskrivelse af, hvordan og fra hvornår ændringen i regnskabspraksis er gennemført.*

Årsregnskaber for efterfølgende regnskabsår skal ikke nødvendigvis gentage disse oplysninger.”

Det fremgår af IAS 8, afsnit 30, at:

”Når en virksomhed ikke har anvendt en ny standard eller et fortolkningsbidrag, som er udgivet, men endnu ikke er trådt i kraft, skal virksomheden oplyse:

- (a) *dette forhold og*
- (b) *information, som er kendt eller kan gøres til genstand for et rimeligt skøn, og som er relevant for en vurdering af den mulige virkning, anvendelsen af en ny standard eller et nyt fortolkningsbidrag vil have på virksomhedens årsregnskab i det regnskabsår, hvor anvendelsen finder sted for første gang.”*

D. Vurdering

Det er Fondsrådets vurdering, at implementering af nye/ændrede standarder skal oplyses i virksomhedens årsrapport, også selvom de ikke ville have effekt på årets eller tidligere årsrapporter, hvis de kan påvirke fremtidige regnskabsår, jf. IAS 8, afsnit 28.

Det er endvidere Fondsrådets vurdering, at virksomheden skal oplyse om nye/ændrede standarder, som er udgivet men endnu ikke trådt i kraft, jf. IAS 8, afsnit 30.

Ad 8. Oplysninger om huslejeforpligtelser

Forholdet vedrører mangelfulde oplysninger om lejebetalinger under uopsigelige lejekontrakter, klassificeret som operationelle leasingkontrakter.

A. Faktiske forhold

Virksomheden har på side 57 i årsrapporten givet oplysninger om uopsigelige lejekontrakter på kr. 6,0 mio. for modervirksomheden og på kr. 7,1 mio. for koncernen. Der er imidlertid ikke givet oplysninger om, i hvilke perioder betalingerne forfalder.

B. Virksomhedens kommentarer

Virksomheden har i redegørelsen af 1. juni 2010 oplyst, at den er enig i, at der ikke er givet tilstrækkelige oplysninger om uopsigelige lejerforpligtelser for modervirksomheden og koncernen.

Virksomheden har i brev af 29. marts 2011 tilkendegivet, at den vil tilrette dette forhold.

C. Retligt grundlag

Det fremgår af IAS 17, afsnit 35, at:

”Ud over de i IFRS 7 krævede oplysninger skal leasingtager give følgende oplysninger om operationelle leasingkontrakter:

- (a) *de samlede fremtidige minimumsleasingydelse i henhold til uopsigelige operationelle leasingkontrakter for hver af følgende perioder:*
 - (i) *inden for 1 år,*
 - (ii) *mellem 1 og 5 år,*
 - (iii) *senere end 5 år,*
- (b) *de samlede fremtidige minimumsfremlejeudgifter, som forventes modtaget i henhold til uopsigelige fremlejekontrakter på balancedagen,*
- (c) *leasing- og fremlejeudgifter indregnet som omkostning i regnskabsåret, med angivelse af separate beløb for minimumsleasingudgifter, betingede lejeudgifter og fremlejeudgifter,*
- (d) *en generel beskrivelse af leasingtagers væsentlige leasingordninger, herunder blandt andet:*
 - (i) *grundlaget for opgørelsen af betingede lejeudgifter,*
 - (ii) *tilstedeværelsen af og vilkårene for forlængelse eller købsret og prisstigningsklausuler, og*
 - (iii) *begrænsninger i leasingtagers dispositionsmuligheder som følge af indgåede leasingordninger, eksempelvis restriktioner vedrørende udbetaling af udbytte, påtagelse af yderligere forpligtelser eller leasingforpligtelser.”*

D. Vurdering

Det er Fondbordets vurdering, at virksomheden skal oplyse om uopsigelige lejekontrakter i henhold til IAS 17, afsnit 35, herunder om omkostninger til husleje, der forfalder inden for 1 år, mellem 1 og 5 år og efter 5 år.

Ad 9. Køb af minoritetsandel i dattervirksomheder

Forholdet vedrører hvorledes virksomheden regnskabsmæssigt skal behandle overtagelsen af minoritetsandele i dattervirksomheder. Forholdet skal ses i sammenhæng med punkt 2 ovenfor om identifikation og måling af overtagne aktiver på tidspunktet, hvor Comendo A/S opnår bestemmende indflydelse.

A. Faktiske forhold

Virksomheden har i regnskabsåret 2007/08 købt 55 % af aktierne i Cura Digital A/S og 60 % af aktierne i Netmore A/S. I regnskabsåret 2008/09 købes de resterende aktier i virksomhederne.

Virksomheden har indregnet købet af Netmore A/S 100 % i regnskabsåret 2007/08, jf. punkt 1 og punkt 2. Ved købet af de resterende aktier i Cura Digital A/S i 2008/09 har virksomheden foretaget en ny købsprisallokering med fuld omvurdering af de identificerede aktiver og forpligtelser.

Virksomheden har ikke i årsrapporten for 2008/09 beskrevet den valgte regnskabspraksis for behandling af køb af minoritetsandele i dattervirksomheder.

B. Ernst & Young's kommentarer

Krav til at foretage dagsværdiregulering fremgår af IFRS 3. IFRS 3 finder anvendelse, hvor der i forbindelse med en virksomhedsovertagelse sker overgang af kontrol. Ved køb af en minoritetspost sker der ikke overgang af kontrol, og reglerne i IFRS 3 finder ikke anvendelse. Baseret på reglerne i IAS 8 om valg af passende regnskabspraksis kan en forskelsværdi mellem den bogførte værdi af minoritetsposten og købesummen for aktierne behandles efter en af følgende metoder:

1. Indregning som goodwill
2. Indregning direkte på egenkapitalen
3. Delvis indregning som goodwill og delvis indregning på egenkapitalen

Det er derfor Ernst & Young's opfattelse, at der ved køb af minoritetsandele ikke kan foretages en fornyet opgørelse af dagsværdien af de indregnede nettoaktiver, hverken helt eller delvist.

C. Virksomhedens kommentarer

Virksomheden har ikke kommenteret dette forhold.

D. Retligt grundlag

Det fremgår af IAS 1, afsnit 108, at:

”En virksomhed skal i oversigten over væsentlig anvendt regnskabspraksis oplyse:

- (a) de(t) ved udarbejdelsen af årsregnskabet anvendte målingsgrundlag og*
- (b) anden anvendt regnskabspraksis, som er relevant for forståelsen af årsregnskabet.”*

På tidspunktet hvor virksomheden købte de resterende aktier i Netmore A/S og Cura Digital A/S indeholdt IFRS ingen bestemmelser omkring den regnskabsmæssige behandling af køb af minoritetsandele i dattervirksomheder. Valg af regnskabspraksis skal derfor foretages efter principperne i IAS 8.

Det fremgår af IAS 8, afsnit 10, at:

”Hvor der ikke findes en standard eller et fortolkningsbidrag, som finder specifik anvendelse på bestemte transaktioner eller andre begivenheder eller forhold, skal der på baggrund af ledelsens vurdering udvikles og anvendes en regnskabspraksis, som fører til oplysninger, der er:

- (a) relevante for regnskabsbrugernes behov for økonomisk beslutningstagen og*
- (b) pålidelige, dvs. årsregnskaberne:*
 - (i) giver et troværdigt billede af virksomhedens finansielle stilling, indtjening og pengestrømme,*
 - (ii) afspejler den økonomiske realitet bag transaktioner og andre begivenheder og forhold og ikke kun den juridiske form,*
 - (iii) er neutrale, dvs. fri for tendentiøse påvirkninger,*
 - (iv) er forsigtige og*
 - (v) i al væsentlighed er fuldstændige.”*

Det fremgår af IAS 8, afsnit 11, at:

”Når ledelsen foretager de i afsnit 10 beskrevne vurderinger, skal den henvise til og overveje anvendeligheden af følgende kilder i prioriteret rækkefølge:

- (a) krav og vejledning i standarder og fortolkningsbidrag, der omhandler lignende forhold, og*
- (b) definitioner, indregningskriterier og målingsbegreber for aktiver, forpligtelser, indtægter og omkostninger i Begrebsrammen. ”*

Det fremgår af IAS 8, afsnit 12, at:

”Når ledelsen foretager den i afsnit 10 beskrevne vurdering, kan den desuden tage højde for de seneste udtalelser fra andre standardudstedende organisationer, som anvender en lignende begrebsramme til udarbejdelse af regnskabsstandarder, samt anden regnskabsrelevant litteratur og anerkendt praksis for branchen, i det omfang dette ikke er i uoverensstemmelse med de i afsnit 11 anførte kilder.”

De fire store revisionsvirksomheder (KPMG, Deloitte, PWC og Ernst & Young) har hver især givet deres vurdering af den regnskabsmæssige behandling af køb af minoritetsandele i dattervirksomheder.

Deloitte beskriver seks metoder for den regnskabsmæssige behandling¹⁴ før ikrafttrædelsen af IFRS 3 (2008) og den ændrede IAS 27. Udover de metoder, som Ernst & Young angiver ovenfor, beskriver Deloitte følgende metoder:

1. Indregning af goodwillbeløb, hvor goodwillbeløbet opgøres efter alle identificerede aktiver og forpligtelser er blevet omvurderet til dagsværdi. Her omvurderes alle aktiver og forpligtelser i den aktuelle dattervirksomhed til dagsværdi. Forskelsbeløbet mellem minoritetens andel af nettoaktiverne og købesummen indregnes som goodwill.
2. Indregning af goodwillbeløb, hvor goodwillbeløbet opgøres efter forholdsmæssig omvurdering af de identificerede aktiver og forpligtelser. Her sker der således kun omvurdering for minoritetens andel af aktiver og forpligtelser.
3. Goodwillbeløbet beregnes som i punkt 1, men i stedet for at omvurderingen tillægges de identificerede aktiver og forpligtelser, indregnes beløbet som en reserve under egenkapitalen. Reserven

¹⁴ iGAAP 2010, appendix 2, afsnit 6.8.2

kan indregnes i andre poster på egenkapitalen, herunder overført overskud.

KPMG beskriver 5 metoder for den regnskabsmæssige behandling, idet de ikke medtager Deloitte's metode 1¹⁵.

PWC beskriver kun to metoder¹⁶, hvilke svarer til de af Ernst & Young beskrevne metoder 1 og 2.

E. Vurdering

Den regnskabsmæssige behandling af køb af en minoritetspost i en dattervirksomhed var ikke specifikt reguleret af IFRS for det regnskabsår, hvor købet fandt sted (regnskabsåret 2008/09). Virksomheden har således skulle vælge en regnskabspraksis ud fra hierarkiet i IAS 8, afsnit 10-12.

Ved anvendelsen af hierarkiet kan virksomheden inddrage anerkendt regnskabslitteratur, som tager udgangspunkt i IFRS og disses begrebsramme, jf. IAS 8, afsnit 12.

Der er i regnskabslitteraturen beskrevet forskellige metoder til regnskabsmæssigt at behandle køb af en minoritetspost. Virksomheden har benyttet en af de i regnskabslitteraturen beskrevne metoder, og denne metode synes ikke at være i strid med hverken enkeltbestemmelser i IFRS eller IFRS' begrebsramme. Det er derfor Fondsrådets vurdering, at virksomhedens valg af regnskabspraksis for dette forhold ikke kan tilsidesættes.

Fondsrådet skal i øvrigt bemærke, at den regnskabsmæssige behandling af køb af minoritetsandele i dattervirksomheder er fastlagt i den nugældende IAS 27. Forholdet er således nu underlagt en specifik regulering.

Endelig er det Fondsrådets vurdering, at virksomheden skal oplyse om den anvendte regnskabspraksis for køb af minoritetsandele i dattervirksomheder, jf. IAS 1, afsnit 108. Dette er især vigtigt, når virksomheden ved anvendelse af hierarkiet i IAS 8, tager udgangspunkt i anerkendt regnskabslitteratur for at fastlægge en regnskabspraksis.

Da forholdet imidlertid nu er reguleret i IAS 27, og da forholdet kun har været aktuelt i årsrapporten for 2008/09, har Fondsrådet valgt alene at påtale forholdet.

¹⁵ Insights into IFRS, 6. udgave 2009/10, side 94 - 97

¹⁶ The IFRS Manual of Accounting 2007, afsnit 24.207.25 til 24.207.26

Ad 10. Præsentation af reserve for overkurs

Det fremgår af virksomhedens egenkapitalopgørelse, at overkurs ved emission overføres til ”overført resultat”.

A. Faktiske forhold

Det fremgår af virksomhedens egenkapitalopgørelse på side 36, at virksomheden har overført overkursbeløb ved emissioner til posten ”overført resultat”.

B. Virksomhedens kommentarer

Virksomheden har på mødet den 14. marts 2011 og i brev af 29. marts 2011 meddelt, at overkursbeløbet vil blive præsenteret særskilt.

C. Retligt grundlag

Det fremgår af IAS 1¹⁷, afsnit 68, bl.a. at:

”Balancen skal som minimum indeholde regnskabsposter, der præsenterer følgende beløb, i det omfang de ikke er præsenteret i overensstemmelse med afsnit 68A:

...

(p) udstedt selskabskapital og reserver, der kan henføres til indehavere af egenkapital i modervirksomheden.”

Det fremgår af IAS 1, afsnit 74, at:

”En virksomhed skal, enten i balancen eller i noterne, yderligere underklassificere regnskabsposter på en for virksomhedens aktiviteter hensigtsmæssig måde.”

Det fremgår videre af IAS 1, afsnit 75 (e), at:

”Hvor detaljeret underklassifikationen skal være, afhænger af kravene i IFRS samt af beløbenes størrelse, art og funktion. De i afsnit 72 nævnte faktorer anvendes også til vurdering af graden af underklassifikation. Oplysningerne varierer for de forskellige poster. Eksempelvis:

¹⁷ EU godkendte i december 2008 en revideret udgave af IAS 1. Den reviderede udgave er gældende for årsregnskaber med regnskabsperiode begyndende den 1. januar 2009 eller senere. Da standarden ikke er oplyst førtidsimplementeret i årsrapporterne for 2007/2008 og 2008/09 for Comendo A/S finder den reviderede standard ikke anvendelse. Afgørelsen er derfor baseret på IAS 1 (2005).

...

- (e) *kapitalindskud og reserver inddeles i forskellige kategorier såsom indskudskapital, overkurs ved emission og reserver.*

D. Vurdering

Idet disse overførelser tillades i henhold til den danske selskabslovgivning, og idet IAS 1, afsnit 74 og 75 (e) ikke forholder sig til overførelse mellem de forskellige poster på egenkapitalen, finder Fondsrådet ikke anledning til at kritisere den af virksomheden valgte præsentation.

Posten ”overkurs ved emission” er udtryk for en præsentation af et beløb indbetalt af ejerne. Selskabsretten giver dog mulighed for at overføre beløbet til andre poster under egenkapitalen, herunder ”overført overskud”. Præsentationen i regnskabet skal tage udgangspunkt i de selskabsretlige forhold.

Det skal understreges, at de særlige reserver, som skal etableres efter krav i IFRS, f.eks. IAS 21, afsnit 41, uanset den selskabsretlige regulering ikke kan overføres til andre poster på egenkapitalen.